

פרק משנה 2

**חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו1955 -
הפעלה, נהלים והוראות**

6.0201 בית דין שדה

בית דין שדה

1. בתקופת לחימה מותר יהיה להנהיג בתי דין שדה בצבא - כולו או חלקו - לפי הוראת הממשלה או שר הביטחון.
2. נוכח ראש מחוז שיפוטי, כי אין אפשרות להפעיל במחוז את בתי הדין הצבאיים הקבועים, או כי יש צורך, עקב שעת לחימה, להפעיל בתי דין שדה במחוז - יפנה אל הרמטכ"ל ויבקשו ליזום פנייה לשר הביטחון, לשם מתן הוראה על הקמת בתי דין שדה.
3.
 - א. הוראת הממשלה להנהיג בתי דין שדה תפורסם ברשומות, ותובא לידיעת הצבא בחוזר מזכירות הפיקוד העליון (להלן - חוזר מפ"ע).
 - ב. הוראת שר הביטחון להנהיג בתי דין שדה תפורסם בחוזר מפ"ע או בכל דרך אחרת, אותה ימצא שר הביטחון למתאימה.
4.
 - א. הממשלה רשאית לבטל את ההוראה להקמת בתי דין שדה בכל עת, ומשעשתה כן יפקע תוקף ההוראה.
 - ב. ביטול הוראה או פקיעת תוקפה יפורסמו בחוזר מפ"ע.
5.
 - א. ניתנה הוראת ממשלה או שר הביטחון על הנהגת בתי דין שדה - יסמיך הרמטכ"ל מפקדים, בדרך כלל או למקרה מסוים, להרכיב בתי דין שדה.
 - ב. הסמכה כאמור תקבע את תחום סמכות בתי הדין על ידי קביעת סייגים לפי החיל, לפי העבירה או בכל דרך אחרת, כפי שימצא הרמטכ"ל לנכון.
6.
 - א. מותב בית דין שדה יתמנה על ידי המפקד המרכיב בית דין שדה, כאמור בסעיף 5 לעיל.
 - ב.
 - 1) השופטים יתמנו מבין פקודיו של המפקד המרכיב את בית הדין.
 - 2) אולם, אם אפשרי הדבר, יהיה לפחות אחד מן השופטים חייל בעל הכשרה משפטית, גם אם אין הוא מפקודיו של המפקד שהרכיב את בית הדין.
 - ג.
 - 1) מספר השופטים יהיה שלושה.
 - 2) מבין שלושת השופטים, שניים, לפחות, יהיו קצינים.
 - ד.
 - 1) בבית דין שדה יכהן, בדרך כלל, רק שופט, שדרגתו זהה לזו של הנאשם, לכל הפחות, אך אם אין אפשרות למנות שופט בעל דרגה כאמור ניתן יהיה למנות גם שופט שדרגתו נמוכה מדרגת הנאשם.

(2) מואשמים יחד מספר נאשמים בעלי דרגות שונות - יכהן בבית הדין שופט שדרגתו גבוהה מדרגת הנאשם בעל הדרגה הגבוהה ביותר, או זהה לה, אלא אם לא ניתן למנות שופט בעל דרגה כאמור.

.7

א. הרמטכ"ל יסמיך מפקד לזמן בית דין שדה, בדרך כלל או לעניין מסוים, אך לא יוסמך לשם כך המפקד שהרכיב את בית הדין, כאמור בסעיף 5 לעיל.

ב. הורכב בית דין שדה - יזומן על ידי הקצין שהרמטכ"ל הסמיכו לזמן את בית הדין כאמור לעיל.

.8

א. המפקד שהרכיב את בית דין השדה ימנה, כמו כן:-

(1) קצין כתובע.

(2) קצין כסניגור.

ב. לא הייתה אפשרות למנות קצינים - ימנה חיילים אחרים, ואם הייתה אפשרות למנות קצין אחד בלבד - ימנהו כסניגור.

ג. הנאשם רשאי לבחור לעצמו סניגור אחר, במקום סניגור שנתמנה על ידי המפקד המרכיב את בית הדין, אם אין בכך כדי לעכב את הדיון.

.9 עם ביטול הוראת הממשלה או שר הביטחון, כאמור בסעיף 4 סעיף משנה א לעיל, יתבטל כל דיון בפני בית דין שדה, שטרם ניתנה בו הכרעת הדין.

.10

א. גזר דין של בית דין שדה, פרט לפסק דין המטיל עונש מוות, יבוצע מיד, אף אם אינו פסק דין חלוט.

ב. מי שנדון לעונש מוות יוחזק במעצר במקום שייקבע לכך על ידי המפקד שהרכיב את בית הדין.

ג. מפקד, שהרכיב את בית הדין, שהורה על החזקת נידון למוות במעצר שלא בבית סוהר, היות שאי אפשר, לדעת המפקד, לעצרו בבית סוהר, רשאי להורות, כי יינקטו כל האמצעים הדרושים, לפי נסיבות העניין, כדי לוודא החזקת הנידון במשמורת.

ד. גזר דין, המטיל עונש מוות, לא יבוצע, אלא לאחר שאושר בערעור כאמור בסעיף 11 להלן ולאחר שאושר על ידי הרשות המאשרת, כמפורט בסעיף 441 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו1955-.

ה. הוטל עונש מאסר או עונש מחבוש על ידי בית דין שדה, ולדעת המפקד, שהרכיב את בית הדין, אי אפשר לבצע את העונש בבית סוהר צבאי או במחנה מעצר צבאי - יבוצע העונש במקום שייקבע לכך על ידי המפקד האמור.

.11 ערעור יתקיים על כל פסק דין שמטיל עונש מוות. לא הגיש הנידון ערעור - יוגש ערעור על ידי סניגור צבאי שהפצ"ר הורה לו להגיש את הערעור.

.12 הנידון רשאי להגיש ערעור על פסק דין של בית דין שדה בדרך הקבועה בפקודות מטכ"ל. הורה שר הביטחון, בתוקף סמכותו על פי סעיף 473 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו1955-, כי שמיעת ערעורים של בית דין שדה תידחה, עד שתבוטל ההוראה המתירה הקמת בתי דין שדה, או עד לתאריך מוקדם יותר שייקבע על ידו, רשאי נידון להגיש ערעורו חמישה עשר ימים, לכל היותר, לאחר תום הדחייה.

.13 כל פסק דין של בית דין שדה, שלא הוגש עליו ערעור ושעברה התקופה להגשת ערעור עליו, טעון אישור ראש המחוז השיפוטי, שלפיקודו נתון הקצין שהרכיב את בית הדין.

